

Було виділено 33 ознаки індекс різноманіття за якими перевищував одиницю. Серед них найбільш високий рівень різноманіття був виявлений за такими ознаками як характер скроні (14), висота гілки щелепи (35), наявність ямки на кістці підборіддя (108), характер мочки вуха (126), м'якість долоні (143), ступінь поцяткованості долоні малюнком (145), похилість плечей (171). За цими ознаками індекс Шеннона дорівнював 1,093 і всі фенотипічні різновиди відповідних ознак зустрічались приблизно з однаковою частотою.

Для решти 142 ознак індекс Шеннона перебував у межах 0,55-1.

Клас адаптивного типу характеризувався такими спільними ознаками як випукла потилиця (8 С), середній ступінь скошеності чола (15 В), відсутність ластовиння (21 С), проміжний рівень вертикальної профілювання обличчя (22 В), згладжений характер вилицевої дуги (27 А), розширення брів усередину (42 С), тонкі повіки (53 С), товсті вії (56 С), перенісся з виїмкою (64 А), роздвоєний (прямокутний) кінчик носа (68 С), опущений кінчик носа (70 А), тупий кінчик носа (71 А), спинка носа середня (75 В), губи проміжні між виступаючими та втягнутими (98 В), виступає нижня губа (99 С), підборіддя проміжної ширини (111 В), наявні козелкові зморшки (131 А), долоня частіше тепла (144 А).

Клас ризику характеризується такими спільними ознаками як темне волосся (3 А), тонке волосся (4 А), прощупування потиличної ямки (9А), увігнута лобна лінія волосся (13 А), одноповерхове чоло (17 А), виступаюча вертикальна профілювання обличчя (22 А), дугоподібні брови (38 С), прикрита складка верхньої повіки (58 А), кінчик носа товстий (67 А), борозна крил носа торкається середини його основи (81 С), ніс звичайної форми (83 С), верхні внутрішні різці великі (102 А), вуха м'які (119 С), козелок вуха малий (123 С), мочка вуха середня (127 В), мочка вуха відстовбурчена (128 А), зморшка мочки вуха відсутня (130 С), перша фаланга великого пальця довга (148 А).

Література

1. Руденко С.С., Костишин С.С., Морозова Т.В. Загальна екологія: практичний курс. Частина 1. — Чернівці: Рута, 2003. — 320 с.
2. Руденко С.С. Костишин С.С., Морозова Т.В. Фенотипічно-нозологічні кореляції як перспективний напрямок екології людини (на прикладі мешканців різних природних зон Чернівецької області) // Екологія та ноосферологія, 2002. — Т.12, №3-4. — С. 94-99.

ЕКОЛОГІЯ ЛЮДСЬКОЇ ДУШІ: ІЗ ДОСВІДУ РОБОТИ ВІЙСЬКОВОГО ВУЗУ

*Семененко Т.В., Кравченко О.В.
Полтавський військовий інститут зв'язку*

Природне середовище — невід'ємна умова життя людини і суспільного виробництва, оскільки воно є необхідним середовищем існування людини і джерелом потрібних йому ресурсів. Природа-це весь світ у багатогранності його форм, тобто в цьому плані людина є частиною природи, у вужчому розумінні-сукупність натуральних умов існування

людського суспільства. Людина в сучасному суспільстві потерпає не лише від природних умов на Землі, а й від бездуховності, коли душевну порожнину заповнюють шкідливі звички, за які людина намагається заховатись від проблем, що впливають на життя, від самої себе. Якщо ще декілька років тому, кращим другом вважалася книга у вихованні людини, то нині акцент змінився на TV, комп'ютер. Вони замінюють молоді спілкування з ровесниками. Постійне сидіння перед екраном призводить до певних фізичних вад і психологічних порушень, люди втрачають здібність адекватного сприйняття оточуючого і реакцій на його зміни. Розмови по мобільному телефону замінили живе спілкування, адже це стало модним, такі розмови постійно рекламує телебачення. Навіщо кудись йти, щоб поговорити, треба просто скинути sms-повідомлення. В результаті молодь перестає рухатись, втрачає динамізм, який притаманний її віку. Спочатку це призводить до пасивності, апатії, нудьги. І ось тут велика роль належить одноліткам. Яким буде їхній вплив руйнівний — паління, наркоманія, небезпечний секс, чи навпаки стабілізуючий. Перший несе вулиця, другий-добровольці чи волонтери, які є в кожному навчальному закладі. Їм не потрібно створювати якихось сприятливих умов, а просто керівництву вузу чи факультету — не заважати, а підтримувати, як це вже не один рік робить деканат факультету «Телекомунікації» єдиного в Полтаві військового вузу. На нашому факультеті «Телекомунікації» Полтавського військового інституту зв'язку вже протягом 7 років, а в вузі — 30 років проводиться систематична планова робота по екологічному вихованню молоді.

Сьогодні я хочу поділитися роботою одного із напрямків на факультеті з цього приводу. Наприклад, із досвіду волонтерства у військовому вузі. Неможливо не згадати виступів представників Всеукраїнської громадської молодіжної організації «Твоя перемога» у грудні 2006 року перед студентами 2 курсу нашого факультету. Коли прийшли молоді хлопці, колишні студенти, і розповіли як сідали на голку і як вдалося позбутися наркотичної залежності, то якісь лекції просто стали зайвими. Як сказав один з учасників круглого столу «Із 21року мого життя 6 — забрали наркотики. Але тепер я відчуваю ненависть до наркотиків і бажання послужити людям, щоб моя трагедія не повторилася.» За 9 років існування факультету «Телекомунікації» у нас не було жодного випадку наркоманії, алкогольного отруєння серед студентів. Засобами літератури і мистецтва ми боремося за світогляд студентів, за чистоту аури, врешті-решт за екологію їхніх душ.

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ СТАНУ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ ТА ОКРЕМИХ ДЕРЖАВ СВІТУ

*Сердюк О.О., Сердюк О.Г.
Полтавський державний педагогічний університет імені В.Г. Короленка*

Погіршення ситуації з земельними ресурсами, темпи використання яких значно перевищують темпи відтворення, безпосередньо впливає і на біоту — потенційне джерело значних матеріальних благ (продовольство, лікувальні засоби та інші важливі предмети споживання). Відомо, що цілі біоти можуть легко руйнуватися при невеликих пору-